

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXIX. — Izdan in razposlan dne 17. avgusta 1882.

111.

Razpis finančnega ministerstva od 17. avgusta 1882,

s katerim se razglašujejo določila o izdatbi novih bankovcev po 1000 gld. avstr. velj.

Avstro-ogerska banka začne dne 1. septembra meseca 1882 izdajati bankovce po 1000 gld. avstr. velj., ki nosijo firmo „avstro-ogerske banke“ in dan 1. maja 1880, ter pokliče in vzame nazaj, kar zdaj bankovcev po 1000 gld. avstr. velj. pod firmo „priv. avstrijske narodne (nacijonalne) banke“ z dnem 1. marcija 1858 teče med ljudstvom.

Na podlogi člena 89 bankovnih pravil ali statotov (Drž. zak. od l. 1878 št. 66) sta e. kr. vlada kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru in kr. ogerska vlada dogovorno z glavnim svetom avstro-ogerske banke sklenili, da se rečeni bankovci po določilih, ustanovljenih v priloženem razglasu avstro-ogerske banke, iz obteka vzamejo.

Dunajewski s. r.

Razglas

o izdatbi bankovcev avstro-ogerske banke po 1000 gld. z dnem 1. maja meseca 1880.

Dne 1. septembra 1882 začno se v vseh bankovnih zavodih izdajati bankovci avstro-ogerske banke po 1000 gld., noseči dan (datum) 1. maja 1880.

Opis teh novih bankovcev razglašja se v dodatku k temu razglasu.

Kar je bankovcev po 1000 gld. avstr. veljave pod firmo „privilegirane avstrijske narodne banke“ z dnem 1. marcija 1858 zdaj med ljudmi, pokličejo se ter vzamejo iz obteka.

C. kr. vlada kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru in kralj. ogerska vlada sta na to stran dogovorno z glavnim svetom avstro-ogerske banke ukrenili naslednje:

1. Kar je zdaj med ljudmi bankovcev po 1000 gld. avstr. veljave, nosečih dan ali datum 1. marcija 1858, bodo se pri glavnih in podružnih zavodih avstro-ogerske banke do 31. dne maja meseca 1883 v plačilo in zmenjo jemali.

2. Od 1. dne junija 1883 do 31. dne avgusta meseca 1883 bodo se bankovci po 1000 gld. avstr. veljave z dnem 1. marcija 1858, — določeni, da se pokličejo iz obteka, — sicer še pri glavnih zavodih avstro-ogerske banke na Dunaji in v Budim-Pešti v plačilo in zmenjo prejemali, a pri ostalih bankovnih zavodih ne bodo se več jemali nego samó v zmenjo.

3. Od 1. dne septembra meseca 1883 počenši avstro-ogerska banka iz obteka poklicanih bankovcev po 1000 gld. avstr. veljave, ki imajo na sebi datum 1. marcija 1858, več ne bode jemala v plačilo, tako da je z 31. dnem avgusta 1883 dan poslednji rok (brišt) za nazajvzetje poklicanih bankovcev po 1000 gld. avstr. veljave. Vendar se bodo počenši od tega roka le-ti iz obteka poklicani bankovci še pri glavnih zavodih avstro-ogerske banke na Dunaji in v Budim-Pešti v zmenjo jemali. Povračilo za take bankovce pri podružnih zavodih bode se samo na posebno prošnjo z dovoljenjem glavnega sveta avstro-ogerske banke dajalo. Da se doseže to dovoljenje, bode treba bankovce, za katere se želi povračilo, vpoložiti pri podružnih zavodih s konsignacijo.

Po 31. dnevi avgusta meseca 1889 avstro-ogerska banka več ne bode imela dolžnosti (člen 89 njenih pravil), iz obteka poklicanih bankovcev po 1000 gld. avstr. veljave od 1. marcija 1858 izkupiti ali zmenjati.

Na Dunaji, dne 17. meseca avgusta 1882.

Avstro-ogerska banka:

A. Moser
gubernator.

Tenenbaum
glavni svétnik.

Leonhardt
glavni tajnik.

Opis bankovca za tisoč goldinarjev avstro-ogerske banke od leta 1880.

Bankovci avstro-ogerske banke od 1. maja 1880 po 1000 gld. imajo obliko 180 milimetrov široko in 126 milimetrov visoko in kažejo na papirji brez vodnega znamenja dvojen tisk, na eni strani z nemškim, na drugi z ogerskim besedílom ali tekstom.

Prava 164 milimetrov široka in 111 milimetrov visoka podoba bankovčeva obseza na sredi pravokotno 77 milimetrov široko in 47 milimetrov visoko, izpahnjene ogle imajoče pismeno polje s pomerančastim ospodjem, obkoljeno z modro (višnjavo) tiskanim, pravokotnim okvirjem, ki ves ostali prostor bankovčeve podobe zalega.

Le-ta okvir razločno kaže razčlenbo na 8 pravokotnih polj neenake veličine, od katerih po 3 eno nad drugim skupinama ležeča sestavljajo desni in levi stranski del bankovčeve podobe v somerni razporedbi, dočim po eno izmed njih završujoč zgoraj in zdolaj pismeno polje po vsi njegovi širini istodobno oba stranska dela povezuje.

Tako eden, kakor drugi obeh teh tročlenih, sebi enakih stranskih delov bankovčeve podobe sestoji iz enega večjega, srednjega polja in dveh gori in zdoli stikajočih se, manjših polj, na katerih se prikazujejo podolgovate obkrajnice z arabsko brojko „1000“ svetle barve na temnem modrem ospodji. V srednji polji obeh stranskih delov vstavljena sta previšena ovalna okvirja svetle barve v ornamentalnem izvodu, ter gledata iz nju idealni ženski glavi, od katerih je leva olepotičena z biseri in klasjem, a desna z vencem iz rož.

Oklep teh glav se završuje s polukrogli, katere zopet okrožuje temen ožji ornamentalni trak; le ta izhajaje iz oblike polukroga nad vsako teh glav in pod njima nareja majhen krogovit medaljon ter prehaja v pravokotna omejila, delajoč na desno in na levo poleg vsakega takega medaljona še majhna polja, v katerih se na ličnih giljoširanih vzorkih vidi nežno načrtano listje. V krogovitih medaljonih kažejo se na nemški strani začetna pismena bankovne firme v nemškem jeziku: „**Ö U B**“, na ogerski strani začetna pismena te firme v ogerskem jeziku: „**O M B**“.

Obe pravokotni, podolgovati polji, ki — ležeč nad pismenim poljem in pod njim — delata zvezo med desnim in levim delom bankovčeve podobe, kažeta oklep iz enakšnega ornamentalnega traku, kakoršen okoliuje glavi; nju z ličnimi giljošami narejeno ospodje vidi se le malo, bodoč da ga največ zakrivajo atributi nad pismenim poljem in pod njim nameščeni.

Pismeno polje venča zgoraj okroglo slemence, ki prelomljeno na sredi nosi z nabranim ovočjem ozaljšan ščit, v katerem biva obkrajnica (kartuš) z ovalnim poljem. Na tem polji so nameščena na nemški strani začetna pismena bankovne firme v nemškem jeziku: „**Ö U B**“, a na ogerski strani začetna pismena bankovne firme v ogerskem jeziku: „**O M B**“.

Pismeno polje nizdoli završujoči del okvirja delata na levo in na desno mali olepotičeni konsoli in med tema je manjša pravokotna deščica ali škrižal, pod katero se prikazuje ženska obrazina, okrožena takisto za konsolo načrtanim listjem. Obe krajni konsoli vežeta viseče ovočje s srednjo konsolo.

Le-ta manjša škrižal obseza v ličnem pantografnem pismu zakonito določilo o kazni za ponarejo bankovcev. Tekst tega kazenskega določila govori (slove) na nemški plati:

„Die Verfälschung (Nachmachung oder Abänderung) der von der österreichisch-ungarischen Bank ausgefertigten Noten wird in beiden Theilen des Reiches als Verbrechen der Verfälschung öffentlicher Kreditpapiere nach den Bestimmungen der Strafgesetze bestraft.“

na ogerski plati:

„Az osztrák-magyar bank által kibocsátott jegyeknek hamisítása (utánzása vagy megmásítása) a monarchia mintkét részében mint nyilvános hitelpapírok hamisításának bünténye a büntető törvény határozmányai szerint büntettetik.“

Vso glavno podobo bankovčevo vrh tega oklepa še nežen čipkast ukras ali ornament, izveden takisto v modri barvi.

Bankovčevo v pomerančasti barvi tiskano o spodje, kakor se vidi sosebno na srednjem pismenem polji, na kraji bankovca in na različnih svetlejših mestih modre podobe, nareja se iz mnogoterno kombiniranih ukrasov, v katerih se števalo „1000“ v mikroskopskih brojkah pravilno povrača.

Besedilo bankovčevo, s podpisom bankovne firme obseza tako na nemški kakor na ogerski strani srednje polje bankovca; to besedilo slove po nemški:

„Die österreichisch-ungarische Bank beahlt sofort auf Verlangen dem Ueberbringer gegen diese Anweisung bei ihren Hauptanstalten in Wien und Budapest Tausend Gulden österr. Währung in gefälliger Münze. Wien, 1. Mai 1880.“

OESTERREICHISCH-UNGARISCHE BANK.

A. Moser

Gouverneur.

Wodianer

Generalrath.

Leonhardt

Generalsecretär.“

po ogerski:

„Az osztrák-magyar bank ez utalvány átvétele mellett bécsi és budapesti főintézetinél fizet legott kívánatra az előmutatónak osztrák értékű EZER forintot törvényes ércpénzben. Bécs, 1880. május 1én.“

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

A. Moser

kormányzó.

Wodianer

főtanácsos.

Leonhardt

vezértitkár.“

Zgoraj nad nemškim besedilom bankovca razvidno je na pismenem polji oznamenilo serije, a zgoraj nad ogerskim besedilom na enakem mestu števalo bankovca v rudeči barvi.

Na Dunaji, dne 17. meseca avgusta 1882.

112.

Ukaz ministerstev za trgovino, notranje reči in finance od 9. avgusta 1882,

da se morajo za vaganje zlatnine in srebrnine in pa dragotin, kakor tudi za vaganje zlatih in srebrnih novcev ali denarjev v javnem prometu uporabljati samo in edino tenke vage in uteži.

§. 1.

Zlatnina in srebrnina in pa dragotina (drago kamenje) in tako tudi zlati in srebrni novci smejo se v javnem prometu samo in edino s tenkimi vagami in utežmi vagati.

§. 2.

Prestopke tega propisa kazniti je po ministerskem ukazu od 30. septembra 1857 (Drž. zak. št. 198).

§. 3.

Pričujoči ukaz stopi v moč tri mesece po tem ko bode razglašen.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Pino s. r.